

(i) Printed Pages : 7

Roll No.

(ii) Questions : 9

Sub. Code :

0	1	1	8
---	---	---	---

Exam. Code :

0	0	0	2
---	---	---	---

B.A./B.Sc. (General) 2nd Sem.

(2042)

ECONOMICS (In all Mediums)

Paper : Macro Economics

Time Allowed : Three Hours]

[Maximum Marks : 90

Note :— (i) Attempt **five** questions in all. Question No. I is compulsory. Attempt **one** question each from Units I, II, III and IV.

(ii) For private candidates, who have not been assessed earlier for internal assessment, the marks secured by them in theory paper will proportionately be increased to maximum marks of the paper in lieu of internal assessment.

I. Attempt any **nine** of the following :

- (i) Define macro economics.
- (ii) Define autonomous investment.
- (iii) Define multiplier.

- (iv) Voluntary unemployment.
- (v) Laissez faire policy.
- (vi) Saving function in classical theory of employment.
- (vii) Fiat money.
- (viii) Near money.
- (ix) Define Quantity Theory of Money.
- (x) Inflationary Gap.
- (xi) Monetary policy.
- (xii) Different phases of trade cycles. 9×2=18

UNIT-I

- II. Discuss Keynes' psychological law of consumption. What are its implications? 18
- III. What is meant by marginal efficiency of capital? Explain the short run and long run factors on which MEC depends. 18

UNIT-II

- IV. Critically explain Say's law of market. 18
- V. Critically explain Keynesian theory of employment. 18

UNIT-III

- VI. Discuss the process of credit creation by commercial banks. 18
- VII. Critically explain Keynesian theory of rate of interest. 18

UNIT-IV

- VIII. Explain causes of inflation. Also explain measures to control inflation. 18
- IX. Discuss the role of fiscal policy as a stabilization policy. 18

(हिन्दी माध्यम)

- नोट :— (i) कुल पाँच प्रश्न करें। प्रश्न न. I अनिवार्य है। यूनिट I, II, III और IV में से एक-एक प्रश्न करें।
- (ii) निजी उम्मीदवारों के लिए, जिनका आंतरिक मूल्यांकन के लिए पहले आंकलन नहीं किया गया है, उनके द्वारा प्राप्त अंक आनुपातिक रूप से आंतरिक मूल्यांकन के बदले में पेपर के अधिकतम अंक तक बढ़ा दिए जाएंगे।

I. निम्नलिखित में से कोई नौ प्रश्न करें :

- (i) समष्टि अर्थशास्त्र को परिभाषित करें।
- (ii) स्वायत्तशासी निवेश को परिभाषित करें।

(iii) गुणक को परिभाषित करें।

(iv) स्वैच्छिक बेरोजगारी।

(v) सरकार की न दखल देने की नीति।

(vi) रोजगार के पारंपरिक सिद्धांत में बचत फलन।

(vii) फिएट मुद्रा।

(viii) निकट मुद्रा।

(ix) मुद्रा की मात्रा सिद्धांत को परिभाषित करें।

(x) मुद्रास्फीतिक अंतर।

(xi) मौद्रिक नीति।

(xii) व्यापार चक्र के विभिन्न चरण।

9×2=18

यूनिट-I

II. केन्ज के उपभोग के मनोवैज्ञानिक नियम की चर्चा करें। इसके नतीजे भी लिखें। 18

III. पूंजी की सीमांत उत्पादकता से क्या अभिप्राय है ? उन अल्पकालीन और दीर्घकालीन कारकों की व्याख्या करें। जिन पर एम.ई.सी. निर्भर करती है। 18

यूनिट-II

IV. 'से' के बाजार के नियम की आलोचनात्मक व्याख्या करें। 18

V. केन्ज के रोजगार सिद्धांत की आलोचनात्मक व्याख्या करें। 18

ਯੂਨਿਟ-III

VI. ਵਪਾਰਿਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰਾਜ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀ ਪਰਕਿਯਾ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। 18

VII. ਕੇਨਜ਼ ਕੇ ਬਯਾਜ ਕੀ ਦਰ ਸਿਫ਼ਾਨਤ ਕੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਯਾਖਯਾ ਕਰੋਂ।

18

ਯੂਨਿਟ-IV

VIII. ਸੁਦਰਾਸਫੀਤਿ ਕੇ ਕਾਰਣ ਬਤਾਏਂ। ਸੁਦਰਾਸਫੀਤਿ ਕੋ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨੇ ਕੇ ਉਪਾਯ ਭੀ ਬਤਾਏਂ। 18

IX. ਸਥਿਰੀਕਰਣ ਨੀਤਿ ਕੇ ਰੂਪ ਮੇਂ ਰਾਜਕੋਭੀਯ ਨੀਤਿ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕਰੋਂ। 18

(ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ)

ਨੋਟ :- (i) ਕੁੱਲ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. I ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਯੂਨਿਟ I, II, III ਅਤੇ IV ਹਰੇਕ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।

(ii) ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਦਾ ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਆਕਲਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅੰਕਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਪਾਤਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਆਂਤਰਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਅਧਿਕਤਮ ਅੰਕਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

I. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨੌਂ ਹਿੱਸੇ ਕਰੋ :

(i) ਸਮਸ਼ਟੀ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।

(ii) ਸਵੈਇਛਿੱਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।

(iii) ਗੁਣਕ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।

- (iv) ਇਛੁੱਕ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ।
- (v) ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਨਾ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੀ ਨੀਤੀ।
- (vi) ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਪਰੰਪਰਾਵਾਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿੱਚ ਬੱਚਤ ਫਲਨ।
- (vii) ਫੀਅਟ ਮੁਦਰਾ।
- (viii) ਨਿਕਟ ਮੁਦਰਾ।
- (ix) ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਿਉ।
- (x) ਮੁਦਰਾਸਫੀਤਿਕ ਅੰਤਰ।
- (xi) ਮੁਦਰਿਕ ਨੀਤੀ।
- (xii) ਵਪਾਰ ਚੱਕਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੜਾਅ। 9×2=18

ਯੂਨਿਟ-I

- II. ਕੇਨਜ਼ ਦੇ ਉਪਭੋਗ ਦੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਨਿਯਮ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵੀ ਲਿਖੋ। 18
- III. ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਿਕਤਾ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ? ਉਹਨਾਂ ਅਲਪਕਾਲੀਨ ਅਤੇ ਦੀਰਘਕਾਲੀਨ ਤੱਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਐਮ.ਈ.ਸੀ. ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। 18

ਯੂਨਿਟ-II

- IV. ਸੇ ਦੇ ਬਜ਼ਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18
- V. ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਕੇਨਜ਼ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। 18

ਯੂਨਿਟ-III

VI. ਵਪਾਰਿਕ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਾਖ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
18

VII. ਕੇਨਜ਼ ਦੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
18

ਯੂਨਿਟ-IV

VIII. ਮੁਦਰਾ ਸਫੀਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ। ਮੁਦਰਾ ਸਫੀਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਾਅ ਵੀ ਦੱਸੋ।
18

IX. ਸਥਿਰੀਕਰਨ ਨੀਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਾਜਕੋਸ਼ੀ ਨੀਤੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
18